BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER Taxichauffeur

//

1. Globaal

1.1 TITEL

Taxichauffeur

In de competent-fiche N410201 Chauffeur particulier personenvervoer wordt de titel 'Taxichauffeur' bij de andere benamingen vermeld.

1.2 DEFINITIE

Volgt de wegcode, de veiligheidsvoorschriften voor personenvervoer en de reistijd en kwaliteitsnormen teneinde personen (capaciteit van minder dan 9 personen - chauffeur + 8 passagiers/klanten) in een stedelijke, interstedelijke, regionale, nationale of internationale dienst te vervoeren met een licht voertuig.

1.3 SECTOREN

- Vervoer, transport en logistiek

1.4 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

Sociaal Fonds voor de taxiondernemingen (Sociaal Fonds voor de taxiondernemingen en diensten voor de verhuur van voertuigen met chauffeur)

Mede-indieners

Sociaal Fonds Autobusdiensten en Autocardiensten (Sociaal Fonds voor de Werklieden van de Ondernemingen der Openbare en Speciale Autobusdiensten en Autocardiensten)

1.5 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Competent-fiche (SERV): N410201 Chauffeur particulier personenvervoer (m/v), 23 april 2013
- Competent-fiche (SERV): N410501 Chauffeur over korte afstanden (m/v), 23 april 2013
- Competent-fiche (SERV): N410303 Chauffeur pleziervoertuigen (m/v), 23 april 2013
- Competent-fiche (SERV): N410302 Autocarchauffeur (m/v), 23 april 2013
- Competent-fiche (SERV): N410301 Autobuschauffeur (m/v), 23 april 2013
- Beroeps(competentie)profiel: Autobuschauffeur/Autocarchauffeur, 1 juli 2013

Relatie tot het referentiekader

Voor het generiek deel van de beroepskwalificatiedossiers (taxichauffeur, autobuschauffeur en autochauffeur) werd een matrix opgemaakt waarin meerdere relevante Competent-fiches naast elkaar geplaatst werden. Daarin werd snel duidelijk dat de Competent-fiches melding maken van gelijkaardige competenties, die echter op een andere wijze verwoord worden. De chauffeurs delen enkele activiteiten. Daarom werd er vervolgens voor elke competentie gezorgd voor een algemene, gemeenschappelijke en duidelijke verwoording die nauw aansluit bij de formulering uit de verschillende competent-fiches en die de goedkeuring wegdraagt van alle betrokken arbeidsmarktactoren.

Het luik van de specifieke activiteiten werd voorbehouden voor sectorspecifieke competenties. Deze werkwijze werd doorgetrokken naar de vijf descriptorelementen. Hieruit kan men concluderen dat de beroepsbeoefenaars sectoroverschrijdend inzetbaar zijn, mits zij bijkomende sectorspecifieke competenties verwerven.

Alle basisactiviteiten uit de hoofd-Competent-fiche N410201 ‘Chauffeur particulier personenvervoer’ werden overgenomen.

2. Activiteiten

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Basisactiviteiten

- Ontvangt passagiers/klanten aan boord van het voertuig (N410201 Id21076-c, N410302 Id21477-c, N410303 Id21477-c)
    - Houdt zich aan het afgesproken tijdstip
    - Helpt de passagiers bij het in- en uitstappen (o.a. mensen met een handicap,…)

- Informeert de reiziger
- Verzorgt de taal, gedrag en houding in contact met de passagier
- Houdt in alle omstandigheden de eigen emoties onder controle
- Houdt zich aan de maximumbezetting van het voertuig
- Grijpt in bij veiligheidsrisico's (persoonlijke veiligheid en veiligheid van de passagiers/klanten)

- Brengt passagiers/klanten veilig naar de bestemming (N410201 Id25321-c, N410302 Id25310-c, N410303 Id25310-c)
  - Houdt het voertuig ten allen tijde onder controle
  - Is alert voor de gevaren van het verkeer en arbeidsongevallen
  - Rijdt defensief; anticipeert op gevaren rekening houdend met andere weggebruikers
  - Past de rijstijl van het voertuig aan in functie van weer-, weg- en verkeersomstandigheden
  - Leeft veiligheidsvoorschriften na, zowel bij het rijden als bij het stilstaan
  - Beperkt slijtage en voorkomt dysfuncties
  - Gebruikt brandstof op een rationele manier
  - Schat de risico's in van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het rijgedrag Meldt klachten van de klant aan de verantwoordelijke of geeft aan de klant aan waar hij/zij met de klacht terecht kan

- Bewaakt en waarborgt het comfort van de passagiers/klanten (N410301 Id26947-c)
  - Rijdt preventief/defensief
  - Bewaakt de omgevingsfactoren (temperatuur, …) voor het comfort voor de passagier/klant

- Noteert alle elementen van een opdracht (uurroosters, traject, ongevallen,…) (N410201 Id18943-c)
  - Vult alle verplichte (wettelijke en bedrijfsspecifieke) administratieve documenten in
  - Past alle administratieve regels en procedures voor personenvervoer toe
  - Vult boorddocumenten van het voertuig in (routeblad, boordboekje, rittenblad, tachograaf, meldingsblad,…)

- Controleert de staat van het voertuig bij het begin van de dagtaak (N410301 Id1995-c, N410302 Id1995-c)
  - Gaat de werking en de staat van het voertuig en zijn onderdelen na (banden, verlichting,…)
  - Volgt de signalen van de controlemeters en -lampjes op (bv. gaat het peil van brandstof, olie en koelvloeistof na,…)
  - Controleert het voertuig op zichtbare beschadiging
  - Rapporteert defecten en slijtage aan de verantwoordelijke
  - Reinigt het voertuig volgens de richtlijnen

- Voert urgentiemaatregelen uit in geval van ongeval, schade en diefstal en waarschuwt de betrokken diensten (N410201 Id15504, N410301 Id15504, N410302 Id15504, N410303 Id15504)
  - Schat de aard en de omvang van de panne, het ongeval of andere noodsituatie in
  - Meldt het probleem aan de bevoegde instantie (nationaal/internationaal) en de verantwoordelijke (inschakelen van een ander voertuig,…)

- Vult de aard en de omvang van het ongeval in op een Europees aanrijdingsformulier of andere documenten (verzekering,…)
- Verzekert de signalisatie van het voertuig
- Zorgt ervoor dat de passagiers/klanten op een veilige plaats verzameld worden
- Kan, indien nodig, EHBO toepassen

- Draagt bij aan een correcte dienstverlening (co 00826)
  - Is steeds klantvriendelijk
  - Respecteert richtlijnen (m.b.t. kledij,…)

Specifieke activiteiten

- Brengt passagiers/klanten op hun vraag naar een specifieke bestemming (N410301 Id25310-c)
  - Laat de passagiers veilig in- en uitstappen
  - Bespreekt de bestemming en de eisen met de klant

- Volgt de route/reisweg naargelang de reistijd en de verkeersomstandigheden (N410201 Id21076-c)
  - Gebruikt navigatiemateriaal (routeplanner, GPS, wegenkaarten,…)
  - Stippelt een route uit afhankelijk van de verkeersomstandigheden (wegomleidingen, files,…)
  - Houdt bij het bepalen van de reisweg rekening met de wensen van de klant
  - Houdt zich aan tijdsafspraken

- Int betalingen voor een verplaatsing (N410201 Id21487-c)
  - Maakt rekeningen op
  - Ontvangt betalingen
  - Verwerkt betalingen (cash, bankkaart, kredietkaart)
  - Houdt de kassa bij
  - Bezorgt de reiziger een betalingsbewijs

- Communiceert via de radio (N410201 Id26913)
  - Ontvangt telefonische oproepen van klanten
  - Houdt contact met de centrale via de radio

- Beheert, controleert, laad en lost de bagage (N410302 Id26968-c)
  - Draagt de bagage en plaatst deze in de kofferruimte
  - Laadt de bagage van de reizigers rekening houdend met de route en het soort bagage
  - Voorkomt fysieke risico's

- Geeft beperkte toeristische uitleg op vraag van de klant (N410201 Id20873/26913, N410303 Id19840)
  - Informeert reizigers over toeristische bestemming of bezienswaardigheden

2.2 DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

Generiek

- Basiskennis van Frans en Engels (zich verstaanbaar kunnen uitdrukken)

- Kennis van het verkeersreglement
- Kennis van reglementering voor personenvervoer
- Kennis van principes van klantvriendelijkheid
- Kennis van veiligheidsregels voor personen
- Kennis van de geografische omgeving
- Kennis van de (nationale en internationale) straatcode
- Kennis van technieken voor conflictvoorkoming -en beheersing (noodsituaties,…)
- Kennis van reglementering voor wegtransport (zoals rij- en rusttijden)
- Kennis van het gebruik van een boordcomputer en navigatiemateriaal
- Kennis van ergonomische hef- en tiltechnieken
- Kennis van de kenmerken van krachtoverbrenging met het oog op een optimaal gebruik
- Kennis van de technische kenmerken en de werking van de veiligheidsvoorzieningen
- Kennis van het sociale klimaat en de reglementering van het wegvervoer

Kennis van de werking van het voertuig (bv. bij welk toerental schakelen,…)zodanig dat men bewust is van hoe men zo economisch en ecologisch mogelijk kan rijden.

Specifiek

- Basiskennis van automechanica
- Basiskennis van de culturele omgeving (toeristische bezienswaardigheden)

- Kennis van het tot stand brengen van een radioverbinding
- Kennis van types van boodschappen
- Kennis van betalingssystemen

Cognitieve vaardigheden

Generiek

- Houdt zich aan het afgesproken tijdstip
- Informeert de reiziger
- Verzorgt de taal, gedrag en houding in contact met de passagier
- Houdt zich aan de maximumbezetting van het voertuig
- Houdt het voertuig ten allen tijde onder controle
- Is alert voor de gevaren van het verkeer en arbeidsongevallen
- Leeft veiligheidsvoorschriften na, zowel bij het rijden als bij het stilstaan
- Beperkt slijtage en voorkomt dysfuncties
- Gebruikt brandstof op een rationele manier
- Schat de risico's in van ongezonde voeding, alcohol, drugs, stress en vermoeidheid op het rijgedrag
- Rijdt preventief/defensief
- Bewaakt de omgevingsfactoren (temperatuur, …) voor het comfort voor de passagier/klant
- Vult alle verplichte (wettelijke en bedrijfsspecifieke) administratieve documenten in
- Past alle administratieve regels en procedures voor personenvervoer toe

- Vult boorddocumenten van het voertuig in (routeblad, boordboekje, rittenblad, tachograaf, meldingsblad,…)
- Volgt de signalen van de controlemeters en -lampjes op (bv. gaat het peil van brandstof, olie en koelvloeistof na,…)
- Vult de aard en de omvang van het ongeval in op een Europees aanrijdingsformulier of andere documenten (verzekering,…)
- Verzekert de signalisatie van het voertuig
- Kan, indien nodig, EHBO toepassen

Specifiek
- Bespreekt de bestemming en de eisen met de klant
- Gebruikt navigatiemateriaal (routeplanner, GPS, wegenkaarten,…)
- Houdt rekening met de wensen van de klant bij het bepalen van de reisweg
- Houdt zich aan tijdsafspraken
- Maakt rekeningen op
- Verwerkt betalingen (cash, bankkaart, kredietkaart)
- Ontvangt betalingen
- Houdt de kassa bij
- Bezorgt de reiziger een betalingsbewijs
- Ontvangt telefonische oproepen van klanten
- Houdt contact met de centrale via de radio
- Laat de passagiers veilig in- en uitstappen

Probleemoplossende vaardigheden

Generiek
- Houdt in alle omstandigheden de eigen emoties onder controle
- Grijpt in bij veiligheidsrisico's (persoonlijke veiligheid en veiligheid van de passagiers/klanten)
- Meldt klachten van de klant aan de verantwoordelijke of geeft aan de klant aan waar hij/zij met de klacht terecht kan
- Rapporteert defecten en slijtage aan de verantwoordelijke
- Schat de aard en de omvang van de panne, het ongeval of andere noodsituatie in
- Meldt het probleem aan de bevoegde instantie (nationaal) en de verantwoordelijke (inschakelen van een ander voertuig,…)
- Zorgt ervoor dat de passagiers/klanten op een veilige plaats verzameld worden na een panne, ongeval of noodsituatie

Specifiek
- Stippelt een alternatieve route uit afhankelijk van de verkeersomstandigheden (wegomleidingen, files,…)

Motorische vaardigheden

Generiek
- Helpt de passagiers bij het in- en uitstappen (o.a. mensen met een handicap,…)

- Past de rijstijl van het voertuig aan in functie van weer-, weg- en verkeersomstandigheden
- Gaat de werking en de staat van het voertuig en zijn onderdelen na (banden, verlichting,…)
- Controleert het voertuig op zichtbare beschadiging
- Reinigt het voertuig volgens de richtlijnen

Specifiek

- Draagt de bagage en plaatst deze in de kofferruimte

Omgevingscontext

- De taxichauffeur heeft een zittend beroep.
- Het beroep wordt uitgeoefend met flexibele uren : overdag, 's nachts , tijdens weekdagen, in het weekend en/of tijdens feestdagen
- De volgorde van de activiteiten wordt door de dispatcher bepaald op basis van de vragen van de klant(en). Indien de taxichauffeur geen onmiddellijke opdrachten heeft, gaat hij/zij klanten opwachten op een standplaats voor taxi's.
- Hij/zij komt in contact met verschillende types aan klanten/passagiers
- Hij/zij moet verschillende routes volgen
- De taxichauffeur werkt onder druk; hij/zij moet zo min mogelijk lege kilometers rijden, de passagiers moeten op een zo kort mogelijke tijd veilig naar de gewenste bestemming gebracht worden,…
- De taxichauffeur moet het verkeersreglement en het taxireglement dat stedelijk of regionaal bepaald is steeds respecteren (richtlijnen m.b.t. kledij, motor stilleggen op de standplaats, welke documenten hij/zij steeds moet bijhebben,…)

Handelingscontext

- De taxichauffeur bevindt zich continu in het verkeer en dient hierbij steeds aandachtig te zijn (defensief rijden, personen veilig vervoeren,…)
- Het bijhouden van het rittenblad/boordcomputer vraagt eveneens de nodige aandacht
- Binnen het beroep moet er gepast omgegaan worden met verschillende partijen (opdrachtgever, contactpersoon opdrachtgever,…) en verschillende types van passagiers
- De taxichauffeur gaat om met geld door het verwerken en ontvangen van betalingen

Autonomie

Is zelfstandig in

- het vervoeren van passagiers op een comfortabele manier, het laden en lossen van bagage, het uitstippelen van de route tussen het vertrekpunt en het punt van aankomst (het aantal kilometers, de tijd,… worden geregistreerd), het innen van betalingen, het controleren van de staat van het voertuig, het indien nodig uitvoeren van urgentiemaatregelen,…

Is gebonden aan

- de opdrachten die de dispatcher doorgeeft, het verkeersreglement en het taxireglement

Doet beroep op
- de dispatcher voor het krijgen van opdrachten en de technische dienst bij een ongeval of technisch defect aan de wagen

Verantwoordelijkheid

Generiek
- het ontvangen van passagiers/klanten aan boord van het voertuig
- het veilig brengen van passagiers/klanten naar de bestemming
- het bewaken en het waarborgen van het comfort van de passagiers/klanten
- het noteren van alle elementen van een opdracht (uurroosters, traject, ongevallen,…)
- het controleren van de staat van het voertuig bij het begin van de dagtaak
- het uitvoeren van urgentiemaatregelen in geval van ongeval, schade en diefstal
- het bijdragen aan het imago van de onderneming

Specifiek
- het vervoeren van passagiers/klanten op hun vraag naar een specifieke bestemming
- het volgen van de route/reisweg naargelang de reistijd en de verkeersomstandigheden
- het innen van betalingen voor een verplaatsing
- het communiceren via de radio
- het geven van beperkte toeristische uitleg op vraag van de klant

2.3 ATTESTEN

Wettelijke attesten
- Rijbewijs B
- Medisch attest

Vereiste attesten
- Taxibrevet/Bewijs vakbekwaamheid taxichauffeur (afhankelijk van steden)
- Attest van goed gedrag en zeden (uittreksel uit het strafregister)

Instapvoorwaarden
- 21 jaar

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Wat betreft het aantal werknemers beschikt de sector over volgende gegevens:

Juni 2013	Aantal werknemers
Taxichauffeurs	**4548 (België)**
	2025 (Vlaanderen)
ANTWERPEN	798
BRABANT WALLON	96
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST	1417
HAINAUT	556
LIEGE	233
LIMBURG	91
LUXEMBOURG	10
NAMUR	128
OOST-VLAANDEREN	359
VLAAMS BRABANT	489
WEST-VLAANDEREN	288

Anderzijds zijn er ook heel veel zelfstandige taxichauffeurs. Naar schatting gaat het in Vlaanderen om ongeveer 900 personen.

Vacatures

I. Aantal vacatures (in het 'normaal economisch circuit zonder uitzendopdrachten' en indien beschikbaar het aantal vacatures voor uitzendopdrachten) en aandeel in de sector (2012)
i. Spreiding over de betrokken sectoren

Deze tabel geeft de cijfergegevens over de beroepen (taxichauffeur, autobuschauffeur, autocarchauffeur, chauffeur kleine bus) heen.

Ontvangen vacatures		Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	Buiten Vlaanderen	TOTAAL	Openstaande vacatures
NEC zonder uitzendopdr.	03. Textiel, kleding en schoeisel	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2	1
	09. Vervaardiging van transportmiddelen	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
	13. Bouw	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
	14. Groot- en kleinhandel	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	3	0
	15. Transport, logistiek en post	43	70	10	73	44	23	33	18	19	42	40	15	34	45	509	170
	16. Horeca en toerisme	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	0
	17. Informatica, media en telecom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	19. Zakelijke dienstverlening	1	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	5	2
	20. Uitzendbureaus en arbeidsbemiddeling	1	2	1	5	13	3	1	2	2	3	0	0	1	3	37	14
	21. Diensten aan personen	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0
	22. Ontspanning, cultuur en sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
	23. Openbare besturen	1	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	4	1	2	12	0
	24. Onderwijs	1	1	7	2	2	3	9	2	7	7	5	4	3	1	54	5
	26. Maatschappelijke dienstverlening	5	0	0	2	0	0	2	0	2	1	2	1	1	0	16	0
TOTAAL		52	80	19	83	61	32	48	23	30	54	47	26	41	52	648	192

ii. Aantal openstaande vacatures (aantal, spreiding, evolutie)

- Openstaande vacatures (aantal, evolutie) - taxichauffeur

Jaartal	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NEC zonder uitzendopdr.	40	44	15	25	28	59	58	62	33	50	75	38
Uitzendopdr.	0	0	0	0	0	1	0	2	4	1	0	2
TOTAAL	40	44	15	25	28	60	58	64	37	51	75	40

- Openstaande vacatures (aantal, spreiding) - taxichauffeur

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St.Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	*Buiten Vlaanderen*	TOTAAL
NEC zonder uitzendopdr.	1	2	0	1	12	2	1	1	0	7	1	0	2	8	38
Uitzendopdrachten	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
TOTAAL	1	2	0	1	12	3	1	1	0	7	1	1	2	8	40

II. Evolutie van het aantal vacatures (in de tijd) - taxichauffeur

Jaartal	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
NEC zonder uitzendopdr.	137	115	78	118	142	282	302	297	277	307	295	199
Uitzendopdr.	0	0	0	1	3	55	32	55	30	7	11	15
TOTAAL	137	115	78	119	145	337	334	352	307	314	306	214

III. Spreiding van het aantal vacatures per provincie en/of regio - taxichauffeur

Regio	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St. Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	*Buiten Vlaanderen*	Totaal
NEC zonder uitzendopdr.	10	44	1	6	4	15	9	15	2	19	4	4	24	42	199
Uitzendopdr.	0	0	0	1	4	1	4	0	2	0	0	1	0	2	15
TOTAAL	10	44	1	7	8	16	13	15	4	19	4	5	24	44	214

IV. Aantal niet werkende werkzoekenden - taxichauffeur

Beroep	Antwerpen-Boom	Mechelen	Turnhout	Leuven	Vilvoorde	Brugge	Kortrijk-Roeselare	Oostende-Ieper	Aalst-Oudenaarde	Gent	St.Niklaas-Dendermonde	Limburg Oost	Limburg West	TOTAAL
TOTAAL	119	30	45	29	44	17	17	26	19	65	35	44	65	555

V. Knelpuntberoep i. Zo ja, duiding oorzaak (kwantitatief/kwalitatief) - taxichauffeur

Beroep	Ontvangen jobs NEC zonder uitzendopdr.	Aard knelpunt	Omschrijving
Taxichauffeur	199	Kwalitatief	
		Kwantitatief	Taxichauffeur is een knelpuntberoep. De sector kampt met een groot verloop dat te maken heeft met de arbeidsomstandigheden: weekend- en avondprestaties en de wachttijden maken het beroep minder aantrekkelijk. Het knelpunt situeert zich voornamelijk in de luchthavenregio.

4. Samenhang

Alle chauffeurs personenvervoer hebben een groot deel van het takenpakket gemeenschappelijk. Hieruit is te concluderen dat de beroepsbeoefenaars sectoroverschrijdend inzetbaar zijn, mits zij bijkomende sectorspecifieke competenties verwerven.

Chauffeurs kunnen, mits het verwerven van bijkomende competenties (plannen,…), doorgroeien tot een dispatcher personenvervoer en/of een planner personenvervoer.

Planner personenvervoer		
Dispatcher personenvervoer		
Taxichauffeur	Autobuschauffeur	Autocarchauffeur

5. Updates

Duurzaam	Relatief duurzaam	Beperkt duurzaam
☒	☐	☐

Over het algemeen zijn de beschreven competenties weinig aan verandering onderhevig. De competenties zijn relatief duurzaam: ze zijn zodanig geformuleerd dat ze niet direct onderhevig zijn aan wijzigingen/trends/nieuwe ontwikkelingen, maar algemeen toepasbaar blijven.